

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
Болон процесі және академиялық ұтқырлық орталығы

Өмір бойы білім беруді жүзеге асыру мониторингі
(1 блок. 4 тармақ)

Аналитикалық анықтама

Астана қ., 2022

2022 жылғы Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындарында өмір бойы білім беруді іске асыру мониторингінің қорытындысы бойынша аналитикалық анықтама

Қазақстанның ЖЖОКБҰ-да өмір бойы оқыту (үздіксіз білім беру) формалды емес оқыту және күміс білім беру арқылы жүзеге асырылады.

Формалды емес білім беру шеңберінде оқыту нысандары кәсіптік қайта даярлау және біліктілікті арттыру курстары, сондай-ақ мекеме ішінде де, бөгде ұйымдар тарапынан да әртүрлі қысқа мерзімді курстар түрінде жүзеге асырылады.

Бірқатар зерттеушілер құзыреттерді тану қажеттілігін халықаралық көші-қонның өсу қарқынымен, соның ішінде жоғары білікті мамандармен байланыстырады. Олардың тәжірибесін мойындау, оларға басқа елде жұмыс істеу мүмкіндігін алу үшін ресми растау, дағдыларды растау қажет. Бірқатар авторлар формалды емес оқытудың нәтижелерін тану қажеттілігі мен цифрлық әлемдегі оқу тапсырмаларының трансформациясы, өмір бойы оқыту моделіне көшу арасындағы байланысты көрсетеді.

Еуропалық кәсіптік оқытуды дамыту орталығының (Cedefop) мәліметтері бойынша, ұлттық деңгейде формалды емес білім беруді танудың тетіктері Бельгия, Дания, Испания, Греция, Ирландия, Италия, Исландия, Латвия, Мальта және Нидерландыда бар. Норвегия, Польша, Португалия, Румыния, Словакия, Франция, Швеция, Швейцария, Түркия. Швейцария, Испания, Дания және Норвегия сияқты бірқатар елдерде бұл механизмдер аймақтық деңгейде немесе экономиканың жекелеген секторларында да жұмыс істейді.

ЕО елдерінде формалды емес білім беруді танудың бекітілген тетіктері бар, тану саясаты мұнда ең алдымен кәсіби құзыреттіліктерді сертификаттауға сүйенеді. Мысал ретінде формалды емес білім беруді мойындау жүйесі 17 жылдан астам жұмыс істеп келе жатқан Францияны келтіруге болады. «Тәжірибені тану» (Validation des acquis de l'expérience, VAE) рәсімі негізінде өтініш беруші бастапқы тәжірибе мен оқу кезінде алған белгілі бір кәсіптік салада біліктілігі бар екенін көрсететін толық немесе шектеулі сертификат ала алады. әртүрлі контексттер.

Формалды емес білім беру Қазақстан Республикасының 43 ЖЖОКБҰ-да жүзеге асырылады, бұл Қазақстандағы азаматтық ОМБ жалпы санының 42%-ын құрайды (барлығы 102).

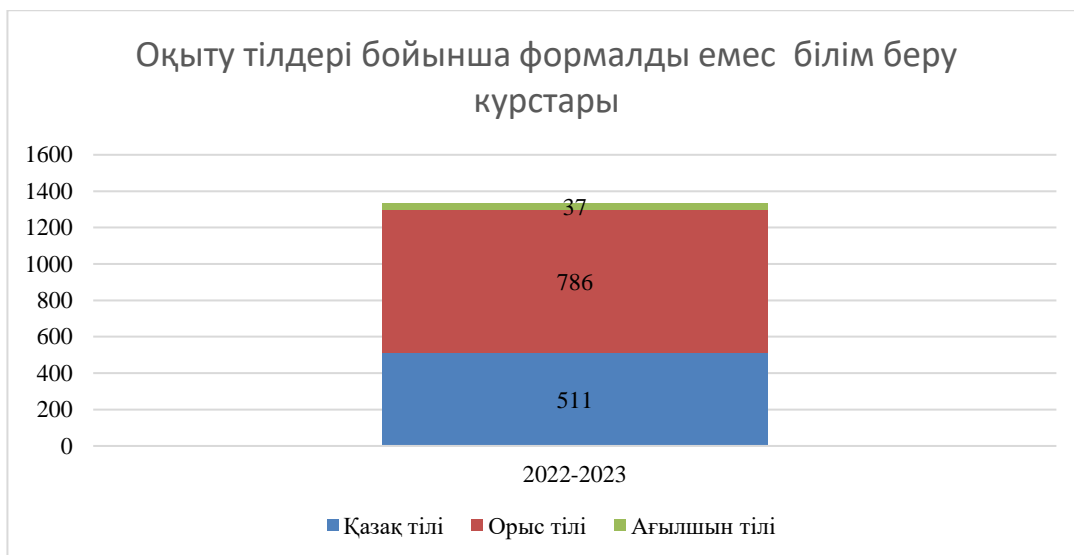
Формалды емес білім беру саласындағы білім беру бағдарламаларының жалпы саны 2021-2022 оқу жылымен салыстырғанда (781) 38%-ға өсті, **1261** болды.

2022-2023 оқу жылының бірінші жартыжылдығында формалды емес білім берумен қамтылған педагогикалық қызметкерлердің жалпы саны **1046** адамды құрады.

2022-2023 оқу жылының бірінші жартыжылдығында формалды емес білім беру бағдарламалары бойынша **11 044** адам оқыды (оның ішінде 1 435 ересек халық – жалпы санның 13 %-ы, мониторинг шеңберінде ересек халық саны 55 пен 64 жас аралығындағы адамдар болып табылады) Экономикалық Ынтымақтастық Ұйымының жіктелуі және дамуы бойынша ескі).

Формалды емес білім беру нәтижесінде берілген және университет мойындаған сертификаттардың саны **3 452**. 29 ЖОО-да басқа ЖОО студенттері оқи алады.

Формалды емес білім беру курстарының саны қазақ тілінде – **511**, орыс тілінде – **786**, ағылшын тілінде – **37**, Қазақ-Герман университетінде 1 курс неміс тілінде оқытылады.

Оқытуды және жұмысқа орналастыруды қажет ететін тұлғалар санатының құзыреттілігін арттыруға бағытталған курстар саны – 92, тыңдаушылар саны – 1026. 2021-2022 жылдары – 172 курс, тыңдаушылар саны – 1609.

Нақты сектордағы, соның ішінде ІТ секторындағы компаниялармен серіктестікте қысқа мерзімді курстар саны 86 курсты (студенттер саны – 2812) құрады, оның ішінде 30 курс ІТ секторындағы компаниялармен (студенттер саны – 959 адам)).

Huawei ICT академиясы 8 ЖЖОКБҰ негізінде ашылды:

1. Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
2. Торайғыров университет
3. Ғұмарбек Дәукеев атындағы Алматы энергетика және байланыс университеті
4. Халықаралық ақпараттық технологиялар университеті
5. М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті
6. Д.Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті
7. Астана ІТ университеті
8. Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті

Педагогикалық қайта даярлау бағдарламаларының саны 102-ден **23** ЖЖОКБҰ-да 23-ті құрады, тыңдаушылар саны – 702 адам, олардың барлығы білім беру бағдарламасының соңында сертификаттар алды. Педагогикалық кадрларды қайта даярлау бойынша білім беру бағдарламаларын іске асыратын ЖЖОКБҰ тізімі:

1. Х.Досмухамедов атындағы Атырау университеті.
2. «Болашақ» Қызылорда университеті: кредиттер саны – 49, оқу мерзімі – 6 ай, оқыту бағыттарының саны – 2, пәндер саны – 18.
3. С.Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті: кредит саны – 40, оқу мерзімі – 6 ай, оқу бағыттарының саны – 8, пәндер саны – 8.
4. Еуразия ұлттық университеті. Гумилев: кредиттер саны – 40, оқу мерзімі – 4 ай, оқыту бағыттарының саны – 4, пәндер саны – 8.
5. Сулейман Демирел атындағы университет: кредит саны – 40, оқу мерзімі – 6 ай, оқу бағыттарының саны – 2, пәндер саны – 29
6. Әлихан Бөкейхан атындағы университет: кредит саны – 42, оқу мерзімі – 5 ай, оқу бағыттарының саны – 4, пәндер саны – 24.
7. Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті: кредит саны – 46, оқу мерзімі – 6 ай, оқу бағыттарының саны – 3, пәндер саны – 33.
8. Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті: кредиттер саны – 60, оқу мерзімі – 9 ай, оқыту бағыттарының саны – 4, пәндер саны – 19.

9. М.Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті: кредит саны – 40, оқу мерзімі – 6,5 ай, оқу бағыттарының саны – 4, пәндер саны – 7.

10. Қарағанды техникалық университеті: кредиттер саны – 40, оқу мерзімі – 6 ай, оқыту бағыттарының саны – 2, пәндер саны – 8.

11. Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті: кредит саны – 42, оқу мерзімі – 6 ай, оқу бағыттарының саны – 7, пәндер саны – 9.

12. Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті: кредит саны – 46, оқу мерзімі – 6 ай, оқу бағыттарының саны – 3, пәндер саны – 26.

13. Лияс Жансүгіров атындағы Жетісу университеті: кредит саны – 40, оқу мерзімі – 6 ай, оқу бағыттарының саны – 3, пәндер саны – 10.

14. А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті: кредит саны – 50, оқу мерзімі – 7 ай, оқу бағыттарының саны – 3, пәндер саны – 10.

15. Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті: кредит саны – 40, оқу мерзімі – 6 ай, оқыту бағыттарының саны – 4, пәндер саны – 12.

16. Ы.Алтынсарин атындағы Арқалық педагогикалық институты: кредит саны – 40, оқу мерзімі – 6 ай, оқыту бағыттарының саны – 4, пәндер саны – 22.

17. Халықаралық туризм және қонақжайлылық университеті: кредиттер саны – 40, оқу мерзімі – 6 ай, оқу бағыттарының саны – 3, пәндер саны – 10.

18. Павлодар педагогикалық университеті: кредиттер саны – 40, оқу мерзімі – 6 ай, оқыту бағыттарының саны – 3, пәндер саны – 10.

19. Каспий қоғамдық университеті: кредит саны – 45, оқу мерзімі – 6 ай, оқу бағыттарының саны – 7, пәндер саны – 8.

20. М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті: кредит саны – 55, оқу мерзімі – 10 ай, оқыту бағыттарының саны – 6, пәндер саны – 65.

21. Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті: кредиттер саны – 45, оқу мерзімі – 6 ай, оқу бағыттарының саны – 7, пәндер саны – 7.

22. Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті: кредиттер саны – 40, оқу мерзімі – 6 ай, оқыту бағыттарының саны – 8, пәндер саны – 46.

23. М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті: кредит саны – 41, оқу мерзімі – 6 ай, оқу бағыттарының саны – 6, пәндер саны – 46.

Бұл ретте оның 18-і ғана білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізілген. 5 ЖЖОКБҰ тізілімге енгізілмеген педагогикалық қайта даярлау БӨ жүзеге асырады:

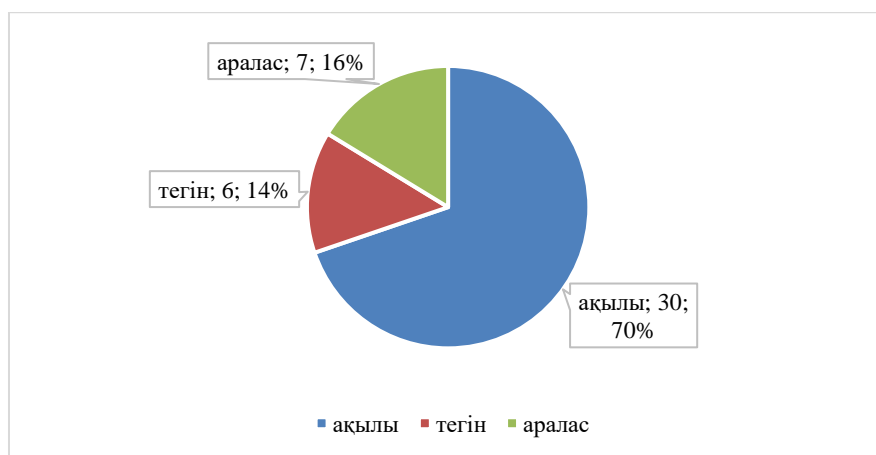
1. Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті
2. Қорқыт ата атындағы Қызылорда университеті
3. Халықаралық туризм және қонақжайлылық университеті
4. Павлодар педагогикалық университеті
5. Каспий қоғамдық университеті

ЖЖОКБҰ атауы	Кредит көлемі	Оқу ұзақтығы	Оқыту бағыттарының саны	Пәндер саны	Оқушылар саны
Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті	40	6	4	22	32
Қызылорда «Болашақ» университеті	49	6	2	18	20
С.Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті	40	6	8	8	146

Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті	40	4	4	8	49
Сүлеймен Демирел университеті	40	6	2	29	30
Әлихан Бөкейхан атындағы университет	42	5	4	24	15
Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті	46	6	3	33	27
Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті	60	9	4	19	35
М.Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті	40	6.5	4	7	7
Қарағанды техникалық университеті	40	6	2	8	90
Махамбет Өтемісұлы атындағы Батыс Қазақстан университеті	42	6	7	9	30
Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті	46	6	3	26	21
Ілияс Жансүгіров атындағы Жетісу университеті	40	6	3	10	17
А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті	50	7	3	10	20
Қорқыт ата атындағы Қызылорда университеті	40	6	4	12	17
Ы.Алтынсарин атындағы Арқалық педагогикалық институты	40	6	4	22	5
Халықаралық туризм және қонақжайлылық университеті	40	6	3	10	7
Павлодар педагогикалық университеті	40	6	3	10	13
Каспий қоғамдық университеті	45	6	7	8	23
М.Х. атындағы Тараз өңірлік университеті. Дулати	55	10	6	55	6

Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті	45	6	7	7	47
Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті	40	6	8	46	24
М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті	41	6	6	46	21
Барлығы: 23	1001	4-10 ай	101	447	702

30 ЖЖОКБҰ-да формалды емес білім берудің ұсынылатын курстары тек ақылы негізде жүзеге асырылады, 6 ЖЖОКБҰ-да тегін, 7 ЖЖОКБҰ-да ақылы және тегін курстар бар.

Күміс білім беру

Күміс университеті – әртүрлі бағдарламалар бойынша білім беру және оқыту курстарын ұйымдастыруды қамтитын егде жастағы адамдармен жұмыс түрі. Бұл нысан егде жастағы азаматтардың («күміс ғасыр» буыны немесе 50 жастан жоғары буын) ішкі мүмкіндіктерін, қажеттіліктерін іске асыру және орындау мақсатында қызметтерді алуға жәрдемдесетін әлеуметтік қызметтерді білдіреді.

«Күміс университетінің» міндеттері: егде жастағы азаматтардың өмір сүру сапасы мен әлеуметтік белсенділігін арттыру, олардың физикалық және рухани денсаулығын нығайту, олардың күнделікті, кәсіби, жартылай кәсіптік, әуесқойлық дағдылар мен дағдыларды меңгеру курстарын ұйымдастыру арқылы.

Күміс жоғары оқу орындары Қазақстан Республикасының 102 ЖЖОКБҰ-ның 72-сінде бар. 2022-2023 жж. бірінші жартыжылдығында 72-нің 28-і (39%) күміс білім беру аясында 234 курсты жүзеге асырады.

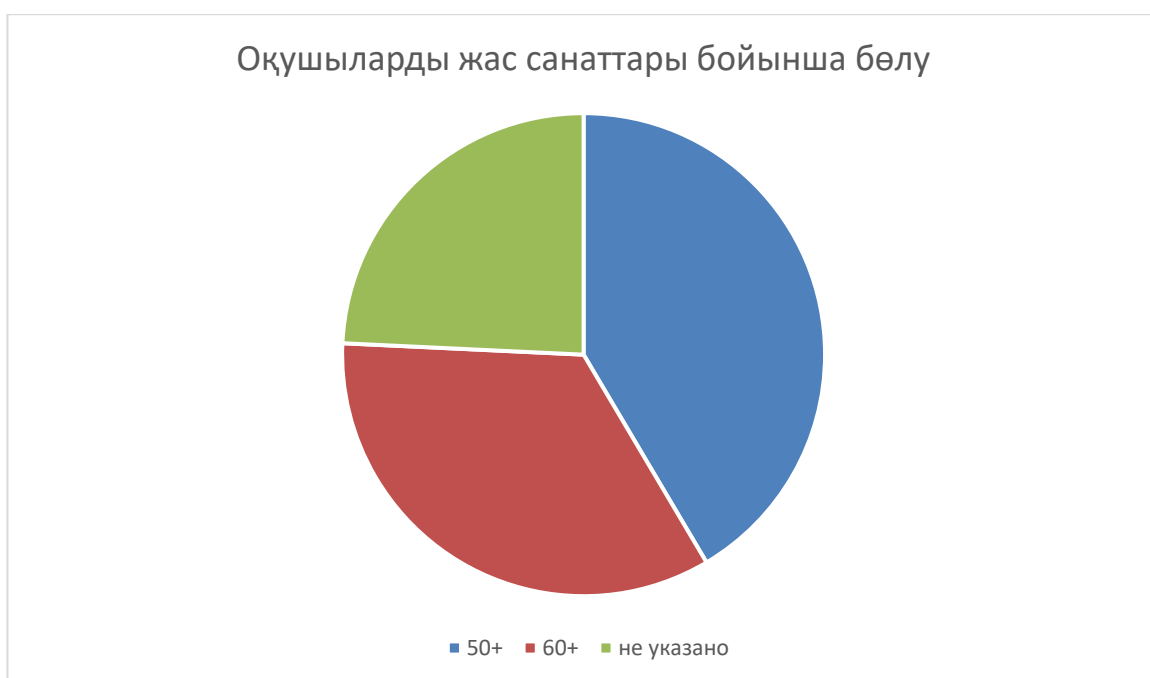
Күміс білім беру курстарын жүзеге асыратын ЖЖОКБҰ тізімі:

Еуразия ұлттық университеті; әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті; Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті; Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық зерттеу техникалық университеті; Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясы; Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті; Д.Серікбаев атындағы ШҚТУ; Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті; Жәңгір хан атындағы БҚАТУ; Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті; Қорқыт ата атындағы Қызылорда университеті; Семей медицина университеті; Павлодар педагогикалық университеті; Рудный индустриалды институты; Торайғыров атындағы университет; М.Х. атындағы

Тараз өңірлік университеті. Дулати; Семей Шәкәрім атындағы университет; М.Әуезов атындағы ОҚУ оларды; Ғұмарбек Дәукеев атындағы Алматы энергетика және коммуникация университеті; Жезқазған университеті. О.А.Байқоңыров; Халықаралық білім беру корпорациясы; Халықаралық ақпараттық технологиялар университеті; Әлихан Бөкейхан атындағы университет; Инновациялық Еуразия университеті; Қазтұтынуодағы Қарағанды университеті; «ВШОЗ» Қазақстан медицина университеті; Каспий қоғамдық университеті; Халықаралық туризм және қонақжайлылық университеті

Көбінесе университеттерде жұмыс істейтін күміс университеттер цифрлық сауаттылық пен ақпараттық технологиялар негіздеріне қатысты білім беру бағдарламаларын ұсынады; қаржылық және құқықтық сауаттылық курстары; шығармашылық қабілеттерін дамыту үшін; шет тілдерін оқу үшін; егде жастағы салауатты өмір салты; физиотерапия курстары; егде жастағы қарым-қатынас психологиясы; тарих курстары.

Оқушылардың жалпы саны 2087 адамды құрады, оның ішінде 50 жастан асқандар – 866 адам, 60 жастан асқандар – 715 адам, қалғандарының жасы көрсетілмеген.

Күміс біліммен қамтылған педагогикалық ұжымның саны 351 адамды құрады.

Ақпараттық әрекет

Халықты формалды емес білім беру туралы ақпараттандыру мақсатында Болон процесі және академиялық ұтқырлық орталығы халықты формалды емес білім берудің артықшылықтары туралы, оның ішінде танымал әлеуметтік желілер (бұдан әрі –) арқылы ақпараттық білім берудің медиа-жоспарын бекітті. медиа-жоспар).

Медиа-жоспардағы іс-шараларды ББЖӘБ және университеттер әлеуметтік желілерде материалдарды орналастыру арқылы жүзеге асырды. Медиа-жоспарды жүзеге асыруда Facebook, YouTube, Instagram, Telegram, ЖЖОКБҰ ресми сайттары сияқты құралдар қолданылады.

Қабылданған медиа-жоспар аясында Болон процесі және академиялық ұтқырлық орталығы директордың кеңесшісі Нұрмағамбетов Амантай Әбілқайырұлының формалды емес білім берудің артықшылықтары туралы сұхбатын Facebook платформасында орналастырды, https://www.instagram.com/reel/CIP_90GDe37/?igshid=YmMyMTA2M2Y,

сайтында қолжетімді сондай-ақ Instagram платформасындағы цифрлық сауаттылық туралы ақпараттық пост <https://www.instagram.com/p/Clp-Nk7t1pa/?igshid=YmMyMTA2M2Y=>. Сондай-ақ, медиа-жоспарды жүзеге асыруға ЖЖОКБҰ қатысты, олар өз кезегінде әлеуметтік желілердегі аккаунттарында формалды емес және күміс білім туралы ақпараттық посттар орналастырды. 102 ЖЖОКБҰ-ның 2-і цифрлық сауаттылық курстары туралы инфографикамен пост жариялады: Astana IT университеті мен Халықаралық университетінің ақпараттық технологиялары.

102 ЖЖОКБҰ-ның 15-і күміс университеттер мен олардың түлектері тақырыбына бейне жазбалар жариялады:

1. С.Аманжолов Шығыс Қазақстан университеті
2. Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университеті.
3. Қазтұтынуодағы Қарағанды экономикалық университеті
4. Қарағанды индустриалды университеті
5. Қорқыт ата атындағы Қызылорда университеті
6. Қарағанды техникалық университеті
7. А.Мырзахметов Көкшетау университеті.
8. Көкшетау университеті Ш.Уәлиханов
9. Халықаралық ақпараттық технологиялар университеті
10. Рудный индустриалды институты
11. Торайғыров атындағы университет
12. Университет. Шәкәрім, Семей
13. М.Әуезов Оңтүстік Қазақстан университеті.
14. Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті
15. Л.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Жарияланған материалдарға сілтемелер 4-кестеде берілген. Басқа ЖЖОКБҰ бұл бағытта жұмыс жүргізбеген.

102 ЖЖОКБҰ-ның 18-інде формалды емес білім берудің артықшылықтары туралы халықты ақпараттандыру үшін өздерінің әзірленген медиа жоспары бар:

1. Еуразия ұлттық университеті
  2. Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті
  3. Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті
  4. Д.Серікбаев атындағы ШҚТУ
  5. Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті
  6. Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті
  7. Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университеті
  8. Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті
  9. Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті
  10. Рудный индустриалды институты
  11. М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті.
  12. Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті
  13. О.А. Байқоңыров атындағы Жезқазған университеті
  14. Астана IT университеті
  15. М.Дулатов атындағы Қостанай инженерлік-экономикалық университеті
  16. Каспий қоғамдық университеті
  17. Қазақстан-Ресей медицина университеті
  18. Халықаралық туризм және қонақжайлылық университеті
- Қалған ЖЖОКБҰ бұл бағытта жұмыс жүргізбеген.

102 ЖЖОКБҰ-ның 15-інде қоғамдық орталықтар ашылды:

1. Еуразия ұлттық университеті
2. Д.Серікбаев атындағы ШҚТУ

3. Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті
  4. Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті
  5. Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университеті
  6. Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті
  7. А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті
  8. Рудный индустриалды институты
  9. М.Х. атындағы Тараз өңірлік университеті. Дулати
  10. Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті
  11. Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті
  12. Жезқазған университеті. О.А. Байқоңыров
  13. Халықаралық білім беру корпорациясы
  14. Каспий қоғамдық университеті
  15. Қазақстан-Ресей медицина университеті
- Қалған ЖЖОКБҰ бұл бағытта жұмыс жүргізбеген.

102 ЖЖОКБҰ-ның 9-ы НЕЕТ (Білім беру, жұмысқа орналастыру немесе оқыту саласында емес – оқымайтын және жұмыс істемейтін) жастарды қоғамдық орталықтарға тарту үшін жұмыс істейді:

1. Еуразия ұлттық университеті
2. Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті
3. Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті
4. Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті
5. Қорқыт ата атындағы Қызылорда университеті
6. А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті
7. М.Х. атындағы Тараз өңірлік университеті. Дулати
8. Жезқазған университеті. О.А. Байқоңыров
9. Каспий қоғамдық университеті

Педагогикалық шеберлік орталығы, «Өрлеу» Біліктілікті арттыру ұлттық орталығы, «Жастар және балалар ұйымдарының қауымдастығы» халықаралық қоғамдық ұйымы, «Сенім» психологиялық-педагогикалық түзету орталығы, «Спектр» даму және оңалту орталығы сияқты ҮЕҰ, Халықаралық «Жас экономист» қоғамдық ұйымы және т.б. (Орындалған жұмыстардың толық тізбесі мен тартылған ҮЕҰ 2-кестеде берілген.) Басқа ЖЖОКБҰ бұл бағытта жұмыс жүргізбеген.

102 ЖЖОКБҰ-ның 14-і өмір бойы білім алудың артықшылықтарын түсіндіру үшін жұмыс істейді:

1. Еуразия ұлттық университеті
2. Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті
3. Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті
4. Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті
5. Қорқыт ата атындағы Қызылорда университеті
6. А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті
7. Рудный индустриалды институты
8. М.Х. атындағы Тараз өңірлік университеті. Дулати
9. Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті
10. Жезқазған университеті. О.А. Байқоңыров
11. Халықаралық білім беру корпорациясы
12. Астана IT университеті
13. Каспий қоғамдық университеті
14. Қазақстан-Ресей медицина университеті

Ол үшін университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы мен басқа да қызметкерлерінен веб-сайттар мен әлеуметтік желілерде материалдарды орналастыратын

фокус-топтар құрылады. университеттердің желілері, ҮЕҰ-ды тарту, мысалы, ТМД-дағы техникалық білімге жәрдемдесу халықаралық қоры, Қазақстан Республикасының жобалық менеджерлер одағы және т.б. Мысалы, ЕҰҰ-де. Гумилев, фокус-топпен бірлесіп, NEET жастарын өмір бойы білім алуға тарту мақсатында, ТарМУ ат. Дулати әлеуметтік желілерде, брифингтерде, вебинарларда, әлеуметтік-мәдени тренингтерде өмір бойы білім алудың артықшылықтарын, ересек тұрғындар арасында үздіксіз білім беру тұжырымдамасының идеяларын түсіндіруге бағытталған фокус-топтар құрды. Өмір бойы білім алу идеясын насихаттауға бағытталған іс-шараларды ұйымдастырудың жол картасы әзірленді. (Жүргізілген жұмыстардың және тартылған ҮЕҰ-лардың толық тізімі қосымшадағы 2 кестеде келтірілген). Қалған ЖЖОКБҰ бұл бағытта жұмыс жүргізбеген.

102 ЖЖОКБҰ-ның 47-сі халықтың цифрлық сауаттылығын арттыру бағытында жұмыс істейді, аудиторияны тарту үшін әлеуметтік желілердегі аккаунттарды, ЖЖОКБҰ веб-сайттарын пайдаланады, олар сәйкес әлеуметтік желілерде (Instagram, Facebook, YouTube) формалды емес білім беру туралы ақпараттық жарияланымдарды орналастырды. Орталықтың медиа-жоспарымен Болон процесі және академиялық ұтқырлық. (НВО тізімі және 3-кестедегі жарияланымдарға сілтемелер.)

Формалды емес білім беруді енгізудегі қиындықтарға мыналар жатады:

- техникалық жабдықталудың жеткіліксіздігі, ақпараттық технологиялар саласында білікті мамандардың жетіспеушілігі, қаржыландырудың жетіспеушілігі, халықтың цифрлық сауаттылықты арттыруға мүдделілігінің төмендігі, өңірлерде интернетке тұрақты қолжетімділіктің жоқтығы, халықтың әлеуметтік осал топтары үшін электронды, цифрлық құралдардың қолжетімсіздігі; халықтың сегменттері.

Халықтың цифрлық сауаттылығын арттыруды жүзеге асыруды жетілдіру бойынша ұсыныстар:

- онлайн курстардың, формалды емес білім беру курстарының мазмұнының сапасын сарапшылық және пайдаланушы бағалау жүйесін қалыптастыру;
- жоғары білікті IT мамандарды тарта отырып, профессорлық-оқытушылық құрам үшін семинарлар мен вебинарлар өткізу;
- формалды емес білім беруді жергілікті бюджеттен қаржыландыру;
- цифрлық сауаттылық деңгейлеріне бірыңғай талаптарды анықтау, халықты жұмыспен қамту орталықтарымен бірлесіп жұмыс жасау;
- «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасын одан әрі кеңейту немесе жаңғырту;
- бірінші кезекте танымал бағыттар бойынша базалық оқытуды қамтамасыз ететін онлайн курстарды ұсынатын ашық білім берудің ұлттық платформасын құру.

Формалды емес, күміс білім беруді жүзеге асырудағы мәселелер

ҚР МКҚБ сипатталған формалды емес , күміс білім беруді жүзеге асырудағы проблемаларға мыналар жатады: топтардың жиынтығы, өйткені курстардың құны күміс жастағы адамдарды олар үшін өз қаражаты есебінен төлеуге ынталандырмайды, төмен пайыздық жас аудиториясының, формалды емес білім беруді енгізу тәжірибесінің төмендігі, техникалық жабдықтың жетіспеушілігі, ақпараттық технологиялар саласындағы білікті мамандардың жетіспеушілігі, қаржыландырудың жетіспеушілігі, халықтың қызығушылығының әлсіздігі, өңірлерде интернетке тұрақты қолжетімділіктің болмауы. , халықтың әлеуметтік осал топтары үшін электронды құралдардың қолжетімсіздігі.

Формалды емес, күміс білім беруді енгізуді жақсарту бойынша ҚР ЖЖОКБҰ ұсыныстары:

- мемлекеттік бюджеттен қаржыландыруды тарту;

- оқытушылар құрамы үшін семинарлар, біліктілікті арттыру курстарын өткізу;
- педагогикалық ұжымның уәждемесін арттыру, педагогикалық ұжымның жалпы оқу жүктемесіне формалды емес білім беру бағдарламаларын енгізу.

Сонымен қатар, ЖЖОКБҰ-ның белсендірек жарнамалық және ақпараттық жұмыстарын жүргізуі үздіксіз білім беруді жүзеге асыру бойынша келесі міндеттерді орындауға мүмкіндік береді:

- азаматтардың үздіксіз білім беру туралы хабардар болу деңгейін арттыру;
- әріптестермен білім және тәжірибе алмасу;
- мақсатты аудиториямен байланыс арналарын қалыптастыру (әлеуметтік желілер арқылы) – мақсатты аудиторияның белсенділігін арттыру;
- тартылған еріктілер мен серіктестердің «күміс университеттерде» жұмыс істеуге мотивациясын қалыптастыру;
- инновациялық қызметтерді енгізу, қызметтерді кеңейту (әлеуметтік инженерия арқылы);
- халық арасында белгілі бір әлеуметтік мінез-құлық, құндылықтар мен көзқарастарды қалыптастыру.

Қорытынды

2022-2023 оқу жылының бірінші жартыжылдығында жүргізілген мониторинг нәтижелері бойынша:

- формалды емес білім беру еліміздің 43 ЖЖОКБҰ-да жүзеге асырылды
- формалды емес білім берудегі курстар саны 1261 құрады
- формалды емес білім беру шеңберінде білім алушылардың саны 11044 адамды құрады
- формалды емес білім беруге тартылған педагогикалық қызметкерлердің саны 1046 адамды құрады
- берілген сертификаттар саны 3452 болды
- 28 ЖЖОКБҰ-да күмісті оқыту жүргізілді
- күміс білім беру курстарының саны 234 болды
- күміс білім беру курстарына қатысушылардың саны 2087 адамды құрады
- күміс білім берумен айналысатын педагогикалық қызметкерлердің саны 351 адамды құрады